

AGENDAPUNT 5

Algemeen Bestuur

Veiligheidsregio Groningen

16 februari 2018

Meerjarenkoers VRG

Samenvatting

Inleiding

Deze meerjarenkoers is bedoeld als inhoudelijke richting voor Veiligheidsregio Groningen (VRG) en als basis voor een stabiel financieel meerjarenperspectief. De financiële situatie van VRG in 2017 vroeg om een structureel antwoord om de taakuitvoering niet in gevaar te brengen. De kern van het antwoord ligt in de inhoudelijke ambities van VRG en in de manier waarop VRG en gemeenten omgaan met financieringsvraagstukken. Dit laatste is vastgelegd in de notitie 'financiële hygiëneregels' die op 8 december 2017 door het Algemeen Bestuur VRG is vastgesteld (bijlage 4). Het eerste wordt uitgewerkt in deze meerjarenkoers.

Veiligheid is een taak van de gemeenten. Een deel van deze taak hebben de gemeenten belegd bij de veiligheidsregio. De veiligheidsregio is van en voor de gemeenten. VRG is een jonge organisatie, waarin brandweer, Geneeskundige hulpverlening in de regio (GHOR), Gemeentelijke Kolom Groningen (GKG) en crisisbeheersing samenwerken. VRG heeft diverse samenwerkingsverbanden. Op het gebied van crisisbeheersing werkt VRG samen met de partners in crisisbeheersing (een samenwerkingsverband met politie, defensie, waterschappen, OM en omgevingsdienst) en andere overheidsorganisaties, bedrijven en maatschappelijke partners. De GHOR heeft een zorgnetwerk en Brandweer, GHOR, GKG en Crisisbeheersing werken intensief samen met de buurregio's, de Veiligheidsregio's Drenthe (VRD) en Fryslân (VRF).

Maatschappelijke opdracht en rol VRG

Evenals andere veiligheidsregio's zit VRG in een fase van verkenning van haar maatschappelijke opdracht en de reikwijdte van haar rol in andere domeinen dan fysieke veiligheid. VRG focust zich de komende jaren op het professioneel verrichten van de kerntaken, brandweezorg, geneeskundige hulpverlening, bevolkingszorg en crisisbeheersing en zal daarnaast, in afstemming met het bestuur, haar rol op andere terreinen verkennen, door samen met partners nieuwe taken te onderzoeken en/of tijdelijk op te pakken. We kijken zorgvuldig naar de aard van het risico, de impact en de eventuele taak en rol van VRG. De rol van VRG kan per dossier verschillen, van een trekkende rol namens het bestuur tot een meer adviserende rol. Of en hoe een nieuwe taak onderdeel wordt van het structurele takenpakket van VRG, wordt aan het bestuur voorgelegd, zoals bijv. voor aardbevingen, buurtbrandweezorg en omgevingswet het geval zal zijn. Daarbij is ook de mogelijkheid voor een (beperkt) lokaal pluspakket een optie voor gemeenten met specifieke wensen.

Deze verkenning voeren wij samen met de gemeenten en onze partners in crisisbeheersing uit. Daarnaast zullen we, daar waar nodig, op zoek gaan naar nieuwe partners, bijvoorbeeld op het gebied van cyber. VRG ziet zichzelf als het centrum voor de samenwerking op het gebied van crisisbeheersing. Het verbinden en samen met (crisis)partners werken aan veiligheid wordt steeds

meer een belangrijke rol van VRG. Deze rol vullen we onder meer in door het organiseren van netwerkbijeenkomsten, oefeningen en evaluaties en het beschikbaar stellen van ruimte en ondersteunende capaciteit ten behoeve van de samenwerking.

Ambitie

VRG biedt gemeenten grip op veiligheid. VRG focust zich op haar kerntaken en voert deze proactief en professioneel uit. Dit doen we in nauwe verbondenheid met de gemeenten en in samenwerking met onze partners.

In 2021 zijn wij:

- proactief
- nauw verbonden met gemeenten
- het centrum voor samenwerking
- professioneel

Proactief

VRG staat voor de opgave haar taken uit te voeren in een complexe samenleving waarin risico's steeds sneller veranderen. VRG stelt minimaal één keer per vier jaar een risicoprofiel vast. Deze (vrij statische) manier van werken is niet meer voldoende. Het snelle tempo waarin risico's zich ontwikkelen en waarin nieuwe risico's ontstaan, vraagt om een proactieve werkwijze en flexibele opschaling. Een werkwijze waarmee VRG meer grip krijgt op risico's door deze sneller te identificeren, de ontwikkeling van risico's te monitoren en deze op waarde te schatten. VRG wil daarom in Noord-Nederlands verband een dynamisch risicoprofiel ontwikkelen. Het dynamisch risicoprofiel geeft een actueel beeld van risico's in het verzorgingsgebied die zich kunnen ontwikkelen tot crises zodat gemeenten, VRG en partners daarop kunnen acteren. Om een dynamisch risicoprofiel te kunnen ontwikkelen is een stevige informatiepositie noodzakelijk. Door zelf informatie te ontsluiten, maar ook gebruik te maken van open sources en informatie van onze partners krijgen we een actueel beeld.

Nauw verbonden met gemeenten

Een belangrijk aandachtspunt voor de komende jaren is de verbinding met de gemeenten. Gemeenten en VRG moeten nauw samenwerken om elkaar in hun rol te versterken. De herindeling grijpen we aan als kans om met de (nieuwe) gemeenten in gesprek te gaan over de kwaliteit van de dienstverlening. Ook de Omgevingswet grijpen we aan om samen met de gemeenten onze rol te verkennen. Deze wet betekent een enorme verandering omdat gemeenten en VRG op een andere manier zullen moeten omgaan met beleid, plannen, advisering en besluitvorming.

Het centrum voor samenwerking

VRG is een netwerkorganisatie, dit geldt niet alleen voor het taakveld crisisbeheersing, maar ook in toenemende mate voor de brandweezorg. Om uitvoering te geven aan de crisisbeheersing werken gemeenten, GHOR en brandweer samen binnen de veiligheidsregio. De sector crisisbeheersing is het centrum van deze samenwerking. In en vanuit deze sector wordt de samenwerking met de partners in crisisbeheersing en de overige samenwerkingspartners geregisseerd en gefaciliteerd. VRG wil haar rol als netwerkregisseur de komende jaren versterken door crisisbeheersing steviger te positioneren binnen en buiten de VRG. Ook willen we de kracht van samenwerking en de kennis bij VRG en haar partners vermeerderen door deze te delen en te benutten voor verbetering en vernieuwing, zodat gemeenten, burgers en bedrijven kunnen rekenen op zo goed mogelijke dienstverlening.

Professioneel

Om het huidige niveau van kwaliteit te kunnen continueren, zijn investeringen in de kerntaken onvermijdelijk. Dit geldt zowel voor de brandweezorg als voor de crisisbeheersing, de gemeentelijke kolom en voor de bedrijfsvoering (specifiek Informatiemanagement en financiën). Voor de

brandweezorg gaat het om de onderwerpen bluswater, paraatheid, buurtgerichte brandweezorg en huisvesting. Voor de crisisbeheersing gaat het om het informatiegestuurd werken, dynamisch risicoprofiel, crisiscommunicatie en netwerkmanagement. De versterking van de gemeentelijke kolom staat beschreven in de separate notitie die vandaag ook voorligt in het bestuur. Informatiemanagement en financiën zijn twee taken die op dit moment te schraal zijn ingericht en daarom versterkt moeten worden.

Organisatorische consequenties

Om deze ambities te realiseren, zijn aanpassingen nodig in de organisatiestructuur en –cultuur. De organisatiestructuur wordt anders ingericht, zodat crisisbeheersing steviger gepositioneerd wordt en werkprocessen nog beter op elkaar worden afgestemd. De organisatiecultuur zal zich moeten ontwikkelen om de veranderende rol van VRG goed op te kunnen pakken, bijvoorbeeld door het ontwikkelen van competenties op het gebied van proactiviteit, advisering en samenwerken.

Financiële consequenties

Om de ambities te kunnen realiseren wordt begrotingsruimte ingezet. AEF heeft in de takenevaluatie geconcludeerd dat VRG slechts in beperkte mate bovenwettelijke taken uitvoert en deze doelmatig inricht. Eventuele bezuinigingsmaatregelen, zoals het bezuinigen op overhead, het teruggeven van taken aan gemeenten of het sluiten van kazernes, hebben een negatief effect op de kwaliteit van de dienstverlening. Gezien de ambitie om de kerntaken professioneel uit te voeren, kiest VRG niet voor het inzetten van deze maatregelen. Door het inzetten van ruimte in de personele begroting financieren we de eerste stappen die nodig zijn om de ambities te realiseren.

Wat VRG niet binnen de begroting kan oplossen, zijn de frictiekosten voor de organisatieontwikkeling en de investeringen op de kerntaken. De frictiekosten schatten we op 300.000 euro per jaar in 2018 en 2019. De frictiekosten voor 2018 verwachten we te kunnen financieren door een geoormerkte bestemming bij de jaarrekening 2017.

De investeringen op de kerntaken zijn nog niet bekend. VRG zal per thema in beeld brengen wat nodig is om de kwaliteit van de dienstverlening te continueren en zal dit separaat aan het bestuur voorleggen. De gemeenten in Groningen hebben ervoor gekozen om niet het volledige budget dat zij via het gemeentefonds ter beschikking hebben gekregen voor brandweezorg en rampenbestrijding voor de veiligheidsregio in te zetten.¹ Om de dienstverlening van VRG ook de komende jaren op niveau te kunnen houden, zullen gemeenten rekening moeten houden met een mogelijke uitzetting van de begroting van VRG.

Gevraagd besluit

Het Algemeen Bestuur besluit:

- In te stemmen met de inhoudelijke ambities 2018-2021 zoals verwoord in deze meerjarenkoers;
- de concept meerjarenkoers VRG 2018-2021 ter instemming voor te leggen aan het Algemeen Bestuur, waarna deze tot 1 juni 2018 ter zienswijze aan de gemeenteraden wordt voorgelegd.

¹ Eindrapport Takenevaluatie Veiligheidsregio Groningen, Andersson Elffers Felix, maart 2017, p.13.